

Maica stareță Emanuela Oprea la bisericuța dintr-un lemn

Prof. univ. dr. Valentin CIORBEA¹

MAICA STAREȚĂ STAVROFORĂ EMANUELA OPREA — 40 DE ANI DE STĂREȚIE LA MĂNĂSTIREA DINTR-UN LEMN

În șirul starețelor Mănăstirii Dintr-un Lemn, cunoscute din izvoarele istorice păstrate, care începe cu Teodosia, menționată într-un document din 1634, actuala conducătoare a Sfintei mănăstiri, Emanuela Oprea, este a 39-a.

O SOARTĂ PREDESTINATĂ: „ACEASTĂ PRUNCĂ O DĂRUIESC MAICII DOMNULUI“

Pe 9 aprilie 1953 în familia Oprea din comuna Ciorani, județul Prahova, a venit pe lume al optulea copil. Nașterea a produs mare bucurie. După șapte băieți, s-a născut o fetiță. La botez nașa a spus: „această pruncă o dăruiesc Maicii Domnului“. A fost

botezată cu numele Ștefana, dar apropiații au numit-o Fana. Părinții, oameni harnici și evlavioși, au crescut-o și educat-o cu multă credință față de Dumnezeu, Iisus Hristos și Maica Domnului.

Încă din copilărie a simțit o chemare pentru viața monahală. Lectura nuvelei „Doamna Chiajna” a scriitorului Alexandru Odobescu i-a rămas întipărită în minte și în suflet după ce a aflat legenda Icoanei Maicii Domnului. A urmat Liceul de Cultură Generală din comuna natală. A aflat că la Ploiești, la Biserica Sf. Vasile, venea și slujea cunoscutul părinte Constantin Galeriu (1918-2003), preot paroh al Bisericii Sf. Silvestru din București, preot cu mult har și deschidere către enoriași. S-a mărturisit la părinte, acesta a îndrăgit-o pe tânăra Fana și a sfătuit-o în cele duhovnicești. Mai târziu când a ales calea mântuirii la Mănăstirea Dintr-un Lemn, părintele Constantin Galeriu a venit s-o vadă pe tânăra soră Fana iar după ce a aflat că s-a înscris la Sibiu la facultate i-a adus cursuri pentru studiu.

După examenul de bacalaureat s-a înscris la școala de dactilografie-stenografie a Cooperativei „Deservirea” din București. Deși se gândise să urmeze studii superioare a renunțat, în așteptarea momentului plecării la mănăstire pentru care simțea o puternică chemare. Apariția într-un vis a Sfintei Icoane a Maicii Domnului de la Mănăstirea Dintr-un Lemn a fost semnul așteptat. Mai mult, o bună cunoștiință i-a relatat că în vis i-a apărut Maica Domnului, care i-a spus s-o sfătuiască pe sora Fana să nu mai aștepte, să meargă la mănăstire.

Întâlnirea cu marele duhovnic Arsenie Papacioc (1914-2011), căruia de asemenea i s-a mărturisit, a avut un rol în determinarea retragerii din lume la Mănăstirea Dintr-un Lemn. Aici, îl va reîntâlni pe Părinte, care a viețuit în Sfânta mănăstire între septembrie 1972 și octombrie 1974.

Pe 5 martie 1973, la vârsta de 20 de ani, cu emoție a intrat pe poarta Mănăstirii Dintr-un Lemn și s-a

înființat cu sfoasă smerenie maicii starețe Epiharia Diaconeasa. A fost primită cu drag, deși exista un risc. Regimul comunist nu agreea ca tinerele să se călugărească. Periodic, Securitatea de la Râmnicu Vâlcea făcea controale în mănăstiri, mai atent la Mănăstirea Dintr-un Lemn, unde se retrăsese părintele Arsenie Papacioc, considerat un pericol pentru regim. Nu de puține ori, sora Fana a luat drumul pădurii, ferindu-se de securiști.

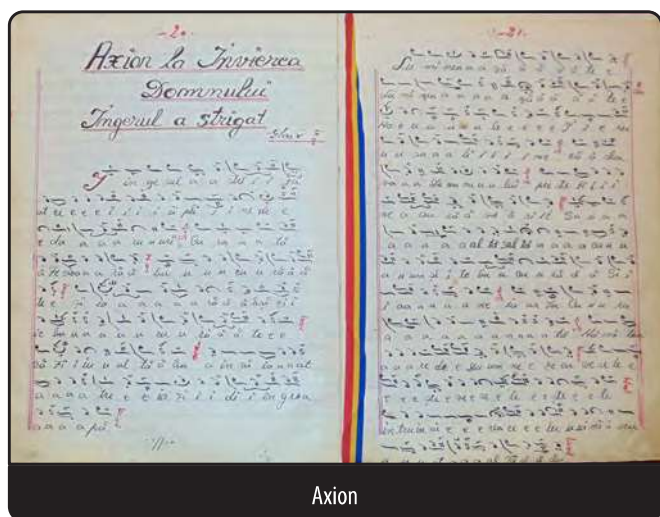
„ESTE FOARTE BINE CUNOSCUTĂ ÎN MĂNĂSTIREA NOASTRĂ”

Obişnuită cu munca din gospodăria părinților s-a integrat perfect în obștea maicilor. Îndeplinea cu mult drag orice ascultare.

A primit încurajare de la părintele Arsenie Papacioc, prin intermediul scrisorilor, pe care Părintele i le-a scris. În scrisoarea datată 1 mai 1974 Părintele îi scria: *„Călugăria e un angajament divin, solem și plin de un mare și deosebit dar, că vrem să păstrăm numele Tău Dumnezeule!... Mereu să fii frumoasă pe Crucea ta. Când sorele adoarme, atunci să se trezească în inima ta, un soare răsărit, Hristos... . Nu te teme, Fetița Domnului Hristos, că truda ta o discută Îngerii de sus cu drag și încă mai smerită să fii și să primești cu drag pe toate, toate și lumina ochiului lui Dumnezeu este peste tine... să nu te desparți niciodată, niciodată orice ar fi, de convingerea că Domnul Iisus Hristos și Maica Domnului este în tine...”*²

Era nelipsită la toate slujbele. Și-a însușit cântările, pe care le-a transmis în frumoase caiete de psaltică. A învățat de la maica Teodosia Ancuța primele cunoștințe de psaltică și și-a făcut propriile caiete deoarece nu existau cărți de cântări bisericești. La strană, frumoasa voce s-a distins în corul maicilor. Dovedea că este o soră ascultătoare și cu mult potențial. Și-a găsit drumul și liniștea prin credința puternică și rugăciunile zilnice la strană și în chilie, către Dumnezeu, Iisus Hristos și Maica Domnului. Calea mântuirii i s-a deschis. A fost călugărită primind numele Emanuela, care semnifică: Dumnezeu este și rămâne cu noi.

Seriozitatea în comportament, devotamentul în toate ascultările i-au adus recomandarea stareței Epiharia Diaconeasa la Preasfințitul Iosif, Episcopul Râmnicului, pentru a fi numită pe postul bugetat de îngrijitor. Nu după mult timp a fost încadrată ca gestionară custode de sală, dar principala ascultare a fost aceea de ghid pentru numeroșii pelerini care veneau la Sfânta mănăstire pentru rugăciuni la slujbe ori numai în vizită. Cu bucurie îi purta pe enoriași prin

Axion

frumoasa istorie a mănăstirii.

Pentru maica stareță Epiharia Diaconeasa problemele de sănătate s-au agravat. A înțeles că nu mai poate duce ascultarea de stareță și a cerut insistent Preasfințitului Iosif demisia din funcție. Deja se gândea la o succesoare.

„SĂ FII O BUNĂTATE DE STAREȚĂ ÎN FRUNTEA MAICILOR“

La 1 iunie 1982, la recomandarea părintelui exarh Gamalie Vaida, care o remarcase pe tânăra Emanuela Oprea, Preasfințitul Iosif a numit-o stareță a Mănăstirii Dintr-un Lemn.

Grijile și temerile că ascultarea va fi prea grea au copleșit-o. Va putea face față celei mai importante ascultări din Sfânta mănăstire? Era întrebarea cea mai importantă dintre toate care o frământau.

A primit încurajări și sfaturi de la Presafrințitul Iosif. A simțit încrederea și susținerea ierarhului și a celui care i-a succedat, Preasfințitul Gherasim. De altfel acesta a trimis-o să facă studii superioare. A urmat cursurile Facultății de Teologie din Sibiu. Este prima stareță cu studii superioare din istoria Mănăstirii Dintr-un Lemn. Foarte importante pentru provocările stăreției

au fost îndrumările fostei starețe Epiharia Diaconeasa, care i-a recomandat-o ca și casieră pe maica Arsenia, care s-a dovedit atașată administrării eficiente a Sfintei mănăstiri, dovadă că și în prezent se ocupă de respectiva ascultare.

Cele mai frumoase recomandări au venit de la părintele Arsenie Papacioc. În scrisoarea datată 4 februarie 1983 Părintele o sfătuia: „*Primește cu inima plină de răspundere, fără să te copleșească temerile și tinerețea. Să fii o bunătate de stareță în fruntea maicilor, să fii armonioasă și dreaptă și mai puțin influențată de oameni și situații... Stăreția nu este o mândrie care domnește, ci o supraveghere îngerească peste obște și toată suflarea mănăstirii... Să nu te îndoiești că te-a pus altcineva în afară de Dumnezeu. Și nici nu te-a pus Dumnezeu fără daruri deosebite în scaunul acesta, că poți mai mult decât puteai înainte de a fi pusă. Să fii răbdătoare mai ales atunci când se ivesc lacrimi sau neliniște sau nemulțumiri între sfințele viețuitoare ale mănăstirii. Să fii mereu dreaptă și dreptatea se împarte cu tact și în pace învață toate rânduielile de cancelarie și să ai ochiul nelipsit la fiecare registru, foaie, față, cuvânt, mai ales când semnezi și această răsfoire nu se face decât cu multă înțelegere.*”³

Maicile lucrau de zor în gospodărie, slujbele se țineau cu sfințenie. Altele, însă, erau problemele.

Consiliul economic și duhovnicesc

Timpul își spunea prețul. De la amplele lucrări de înnoire și construcții făcute în anii 1938-1940 prin grija generalului Paul Teodorescu (1888-1981) nu se mai realizaseră reparații de amploare. La Biserica de zid erau probleme, pictura se deteriorase, în ziduri erau fisuri, acoperișul se uzase, la turlle se impuneau intervenții. Toate îngrijorau zilnic pe tânăra stareță. A hotărât să facă demersuri posibile, nu numai la ierarh, care desigur cunoștea situația monumentelor, dar și alte personalități, specialiști în conservare pentru a opri procesul de deteriorare și a găsi soluții de restaurare.

Din frământările și căutarea soluțiilor maica stareță Emanula Oprea și-a conturat planul de înnoire a monumentelor și modernizare a Sfintei mănăstiri. Era, după cum s-a dovedit, un proiect de rectificare a mănăstirii. Amplele lucrări de reparații și modernizări au putut fi inițiate după 1990.

La Biserica de zid s-a lucrat intens la refacerea icoanelor din catapeteasmă. Cea mai mare provocare a venit de la Icoana Maicii Domnului, inima Sfintei mănăstiri. În anul 2005 în proiectul de renovare a bisericii a fost inclusă și restaurarea Sfintei icoane. Multă îngrijorare, foarte multă.

Într-un interviu maica stareță stavroforă Emanuela Oprea avea să mărturisească: *„Inima mea era tulburată. Nu știam dacă este bine ce făceam sau nu, căci icoanele făcătoare de minuni nu se restaurează de obicei. Și m-am rugat cu multă credință aprinsă de Maica Domnului să-mi dea un semn. Icoana a fost scoasă de la locul ei, purtată cu grijă spre atelier în rugăciunile soborului și ale părintelui. Exista teama că prin deplasare putea fi afectată încât să se fărâme”. Și relatează în continuare maica stareță: „Și semnele au venit: în timp ce se rugau, îmbrăcăminte de argint de deasupra a început să se miște și atunci am știut că Maica Domnului ne iubește și vrea s-o dezmembrăm. Dar miracolul cel mare a fost când am descoperit ce icoană, minunat de frumoasă, se ascunsese sub poleială de sute de ani, iar pe dos, dând la o parte scândurile, care fuseseră bătute cândva demult am descoperit o altă icoană, Judecata de apoi, păstrată și ea foarte bine”*.⁴

După prima restaurare s-au făcut demersuri la Ministerul Culturii pentru încadrarea Icoanei împărătești cu două fețe în „patrimoniul național, în categoria juridică Tezaur”.⁵

O nouă ispită avea s-o cuprindă pe maica stareță și soborul mănăstirii. Icoana începuse să se înnegrească și nu se știa de ce. Noi intervenții la ministrul Culturii, domnul Răzvan Theodorescu. O altă echipă de specialiști a venit la mănăstire. Icoana a fost analizată *in situ* și s-a concluzionat că se înnegrea din cauza soluției de protecție folosită la prima restaurare.

S-a recomandat să fie transportată la București la Institutul de Fizică pentru tratamente speciale. A revenit stareței Emanuela Oprea și maicii Arsenia ascultarea plină de îngrijorări de a duce odorul la București pentru procesul de iradiere. Timp de 73 de ore maicile au așteptat în mașină în preajma Institutului de Fizică, rugându-se fierbinte încontinuu pentru salvarea icoanei.

Procesul de iradiere a reușit, icoana a fost preluată, iar maicile bucuroase s-au întors la mănăstire, unde au ajuns pe înserate: *„Mii de pelerini cu lumânări în mâini”* așteptau întoarcerea icoanei în Sfânta mănăstire. *„Era ca la Înviere. Am fost toate atât de fericite că Măicuța s-a întors acasă”*, preciza maica stareță.⁶ Pusă într-o casetă specială, protejată în sistemul modern utilizat în Europa de Vest, Icoana Maicii Domnului a fost reșezată la locul ei în catapeteasma Bisericii de zid.

„NU POT SĂ DESCRIU EMOȚIA, CARE AM SIMȚIT-O ÎN DIMINEAȚA ZILEI DE 7 SEPTEMBRIE...”

Lucrările la Biserica de zid au fost ample. S-au executat săpături arheologice în pridvor și pronaos, care au certificat că pe același loc a fost cândva prima bisericuță Dintr-un Lemn, mutată ulterior mai sus pe actualul loc. Turlele au fost consolidate. Pictura a fost reînnoită.

Luni 8 septembrie 2003 Presfințitul Gherasim a resfințit Biserica voievodală. A fost o mare împlinire și o bucurie în sufletul maicii starețe și a soborului.

Maica stareță Emanuela Oprea a rostit după slujba de sfințire, la îndemnul Preasfințitului Gherasim, o cuvântare:

„Presfinția Voastră, în această zi de sărbătoare și Praznic al Maicii Domnului, Vă mulțumim, că ne-ați oferit sfințirea din nou a bisericii, care cu voința Preasfinției Voastre s-a ridicat din ruină.

*Preasfinția Voastră,
Preacuvioși Părinți, preacucernici Părinți,
Preacuvioase maici și surori,
Distinși oaspeți și binefăcători ai acestui lăcaș și dragi credincioși,*

Nu pot să descriu emoția care am simțit-o în dimineața zilei de 7 septembrie, când la răsăritul soarelui am văzut biserica mănăstirii ridicându-se majestuoasă și înflorită asemenea livezii noastre în primele zile de primăvară.

Munca a fost grea, 18 luni când fiecare a lucrat cu îndârjire pentru a susține restaurarea picturii, a fațadelor și iconostasului cu Sf. Noastră Icoană a Maicii Domnului

Născătoarea de Minuni, comori de artă și credință moștenită de la înaintașii noștri, care dispăreau zi de zi sub ochii noștri neputincioși.

Toată această trudă nu s-ar fi făcut fără îndemnul și purtarea de grijă bisericească a P.S.-ului nostru Episcop Gherasim, cu jertfa bănească a Episcopiei.

Eram prea tânără când am primit ascultarea de stareță a acestei Sfinte și minunate mănăstiri. Mulțumesc Sfintei Fecioare Maria care veghează asupra noastră și sunt recunoscătoare maicii noastre starețe Epiharia Diaconeasa, care a condus primii mei pași împiedicați de multe dificultăți și ispite către ultimii ani în care cu ajutorul și îndrumarea P.S. Nostru Gherasim, al părintelui exarh Vartolomeu Androni, al părintelui slujitor al acestei Sfinte mănăstiri Chesarie Gheorghescu și tuturor maicilor, surorilor și întregii noastre obști, care aici se roagă pentru noi toți și neobosiți întrețin și ridică acest Sfânt lăcaș pentru a primi aici pe toți credincioșii, care vin să se roage la Sfânta Noastră Icoană a Maicii Domnului Făcătoarea de Minuni.

Aș vrea să adaug ceva important căci acest loc de rugăciune și viață, unde bucuria și meditația rezzonează în pace ne permite să fim intermediarii între aceste ziduri, atât de fragile, și unde prezența permanentă a Domnului Nostru Iisus Hristos și a Sfintei Fecioare ne ghidează și ne păzesc sufletele noastre smerite, pentru ca această mănăstire, care astăzi își regăsește picturile și podoaba fațadelor, va comunica tuturor mesajul permanent al Domnului, acum și pentru secolele ce vor veni.

În lunga pomenire, o voi face tuturor celor care ne-au ajutat și ne ajută, cu siguranță voi uita (mulți), dar dragostea pe care le-o purtăm nu poate să fie tradusă în cuvinte, însă actele vieții noastre cotidiene sunt proba ei nepieritoare.

Toate eforturile obștii nu ar fi fost de ajuns ca să realizăm ceea ce se vede: restaurarea integrală a bisericii, constituirea din temelii a Casei de oaspeți, a complexului de anexe gospodărești, a atelierelor și a altor clădiri, moara mănăstirii, dar și a unor lucrări care nu se văd, refacerea tuturor instalațiilor electrice, introducerea și modernizarea instalațiilor de încălzire, refacerea tuturor instalațiilor de apă potabilă și aducerea conductei de gaz metan cu toate lucrările aferente.

Fără toate acestea nu am fi putut să susținem lucrările de la biserică finanțate de P.S. Gherasim, Episcopul Râmnicului. Aceste clădiri și anexe gospodărești ne-au permis să găzduim și să primim cum se cuvine toate echipele necesare pentru restaurarea bisericii [...].

Dacă astăzi putem să admirăm din nou biserică lăsată de înaintașii noștri și s-o transmitem generațiilor care vor veni, ca o făclie veșnică a credinței noastre, trebuie să mulțumesc celor care au participat cu multe ajutoare la ridicarea și înflorirea întregii mănăstiri [...]. Dacă toți acești oameni donează și lucrează pentru binele mănăstirii o fac în primul rând pentru cinstirea Maicii Domnului, dar și în semn de recunoștință pentru jertfa permanentă, pe care cuvioasele noastre maici și frățiile voastre maici și surori din această Sf. Mănăstire nu ne-a fost ușor până acum și poate nici de acum înainte.

Pentru ascultători vă cer iertare, dar jertfa sfinților voastre de la strană la grădină, de la bucătărie la Casa de oaspeți, de la muzeu la gospodărie îmi umple inima de recunoștință, căci nu puține sunt zilele când această mănăstire, ca un roi de harnice albine lucrează pentru mierea cea dulce a mântuirii tuturor fraților noștri creștini și a noastră, pentru care mulțumesc din inimă. Amin".⁷

Palatul brâncovenesc, cel

de-al doilea mare monument istoric al Mănăstirii Dintr-un Lemn, unde a funcționat mulți ani Stăreția a intrat de asemenea într-un amplu program de restaurare. Aici se păstrează un valoros tezaur de obiecte, constând din colecția de icoane, mobilier de epocă și covoare ș.a. În incinta Palatului se află camera memorială a generalului Paul Teodorescu, unde s-au așezat, conform dorinței sale, mobilier, obiecte personale, cărțile donate mănăstirii, decorațiile primite de la guvernul Franței, fotografii, mărturii dăruite de foști colaboratori ca semn de prețuire.

Clopotnița mănăstirii, care face legătura dintre prima incintă cu cel de-al doilea spațiu principal al mănăstirii, unde se află Biserica de zid și Palatul brâncovenesc, corpuri de chilii au trecut de asemenea prin amenajări și consolidări.

În gangul de trecere dintre prima incintă și cea de-a doua se află dispuse plăcile comemorative pe care s-au înscris personalități ale Aviației și Marinei, puse prin grija generalului Paul Teodorescu în anul 1974. Tot aici, după 1990 s-au mai amplasat două plăci și obiecte care exprimă rolul special al Sfântului lăcaș ca mănăstire a Aviatorilor și Marinarilor.

La începutul anului 1994, maica stareță Emanuela Oprea a pus în fața Consiliului Mănăstirii cel mai important proiect menit să modernizeze prima incintă prin construcția unor spații de cazare pentru pelerini, birouri, amenajarea unei bucătării moderne ș.a. Nu a fost ușor întrucât mai întâi a trebuit demolat grajdul din partea stângă cu anexele.

O bună relație cu guvernatorul Băncii Naționale, Mugur Isărescu, realizată de stareța Emanuela Oprea avea să aducă finanțarea necesară. „Casa Isărescu” s-a finalizat în 1999. La inaugurarea clădirii,

eveniment organizat pe 29 mai 1999 a fost prezent la Sfânta mănăstire Preafericitul Părinte Patriarh al Bisericii Ortodoxe, Teoctist Arăpașu (1915-2007), însoțit de ierarhi și un sobor de preoți. De față s-au aflat Mugur Isărescu, academicianul Răzvan Theodorescu, scriitorul Dinu Săraru ș.a. A fost un moment istoric pentru Sfânta mănăstire, o împlinire și o bucurie sufletească pentru maica stareță că dorința a devenit realitate. Că rugile au fost ascultate.

Modernizarea primei incinte a presupus realizarea unui nou complex anexă pentru gospodăria mănăstirii. Aici s-au amenajat spațiile pentru atelierele de pictură, litografie, croitorie, tâmplărie, noile grajduri. În aceeași zonă s-a ridicat și sera mănăstirii.

În anul 2002 s-a conectat mănăstirea la rețeaua de gaz, maicile scăpând de munca istovitoare și grija permanentă pentru a avea lemne și cărbuni și a evita incendiile.

Între marile lucrări din incinta

mănăstirii, realizate în 2006, a fost și construirea pe râul Otăsău a barajului pentru apărarea terenului mănăstirii de inundațiile apei râului.

Coroana tuturor realizărilor stareței maicii Emanuela Oprea este, fără doar și poate, noul lăcaș de cult, Biserica mare cu Hramul Nașterea Maicii Domnului și Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul. Decizia de a ridica o nouă biserică a fost luată în ședința Consiliului economic și duhovnicesc al mănăstirii din 20 ianuarie 1995.

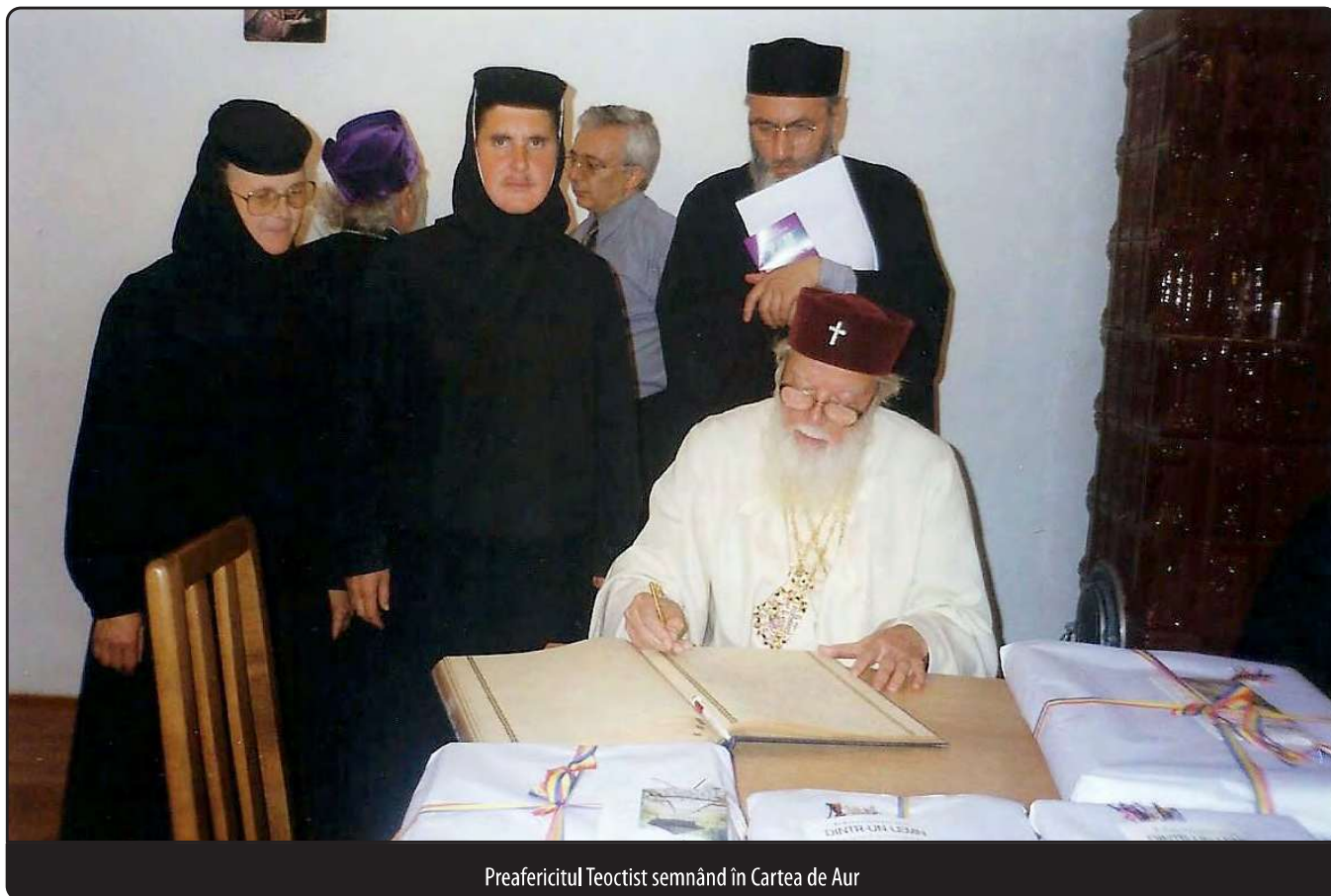
De ce o nouă biserică? Pentru protejarea Bisericii de zid, monument istoric, care la slujbele de duminică, de marile sărbători și alte evenimente se dovedea neîncăpătoare, mulți pelerini asistând afară.

Maica stareță a făcut demersurile necesare pentru aprobarea construirii noului lăcaș și s-a întocmit proiectul de construcție. Cu deschiderea și atenția acordată pelerinilor, stareța a reușit să

găsească sponsorizări, care au constat din materiale de construcții. O sumă importantă a fost aprobată de către Secretariatul de Stat pentru Culte.

În hronicul Mănăstirii Dintr-un Lemn pentru ziua de 24 iunie 2008 s-au consemnat două evenimente: săvârșirea Sfintei Liturghii și sfințirea locului unde urma să fie construită noua biserică. A oficiat Înaltpreasfințitul Gherasim. Maica stareță era cuprinsă de o bucurie. S-a dat startul ridicării noului lăcaș. De altfel, reușise să cumpere din Germania tabla pentru acoperirea bisericii cu mult înainte.

După ce s-a săpat groapa pentru fundație s-a remarcat că viitoarea biserică nu va fi totuși încăpătoare. S-a decis ca lucrările să fie oprite și s-a făcut un nou proiect. Construcția a avansat an de an în funcție de banii avuți la dispoziție. Legăturile pe care maica stareță le-a realizat cu binefăcători au adus pe șantier diverse materiale de construcții.

Preaferitul Teoctist semnând în Cartea de Aur

Scrisoare PF Teoctist

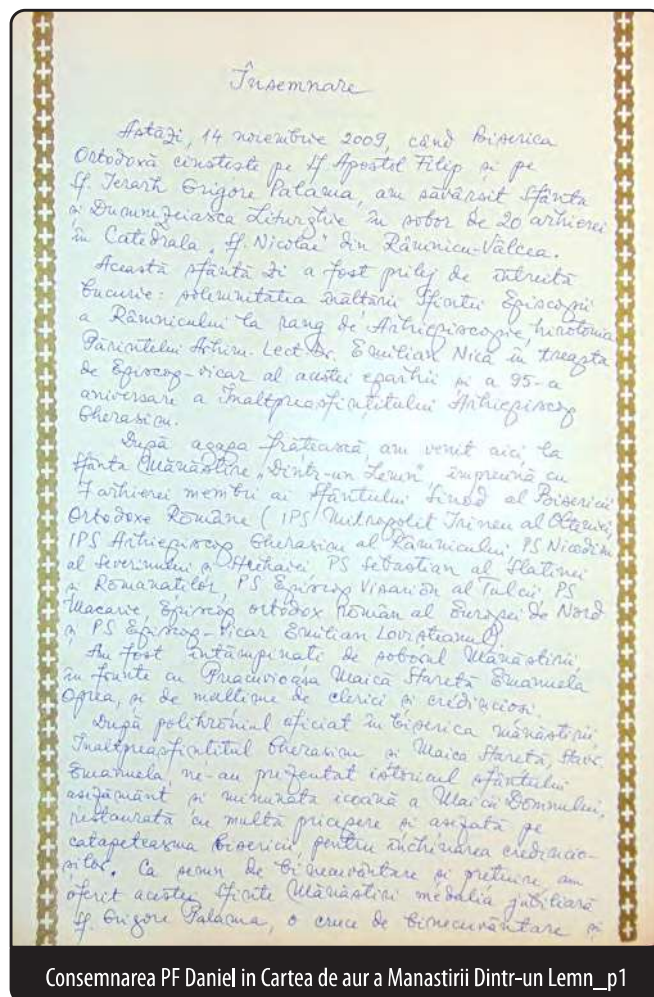
Vegheată și sfătuită de Înaltpreasfințitul Varsanufie, succesorul Înaltpreasfințitului Gherasim, maica stareță a reușit să ducă ascultarea ridicării noului lăcaș spre final.

Pe 8 septembrie 2021, de Hramul Sfintei mănăstiri, pregătit cu multă grijă, cu mare emoție, Înaltpreasfințitul Varsanufie a decis să sfințească cu aghiasmă noua biserică și a dat binecuvântarea pentru săvârșirea slujbelor în noul lăcaș, slujbe ținute de părintele Ghenadie Gogu, actualul slujitor și duhovnic al Sfintei Mănăstiri Dintr-un Lemn.

În cuvântul rostit la sfârșitul slujbei, Înaltpreasfințitul Varsanufie a adus laude maicii starețe pentru ascultarea făcută și reușita împlinirii construcției. Totodată a apreciat și nominalizat binefăcătorii, care au făcut donații importante sprijinind construcția celei de-a treia biserici de la Mănăstirea Dintr-un Lemn.

UN FRUMOS ȘI ATRACTIV SPAȚIU AMBIENTAL

Grija pentru frumos, pentru împodobirea Sfintei mănăstiri cu flori, maica stareță fiind mare iubitoare de flori și alte elemente peisagistice a constituit o preocupare constantă. Atât maicile, dar mai ales pelerinii trebuiau să perceapă mănăstirea ca un loc frumos,

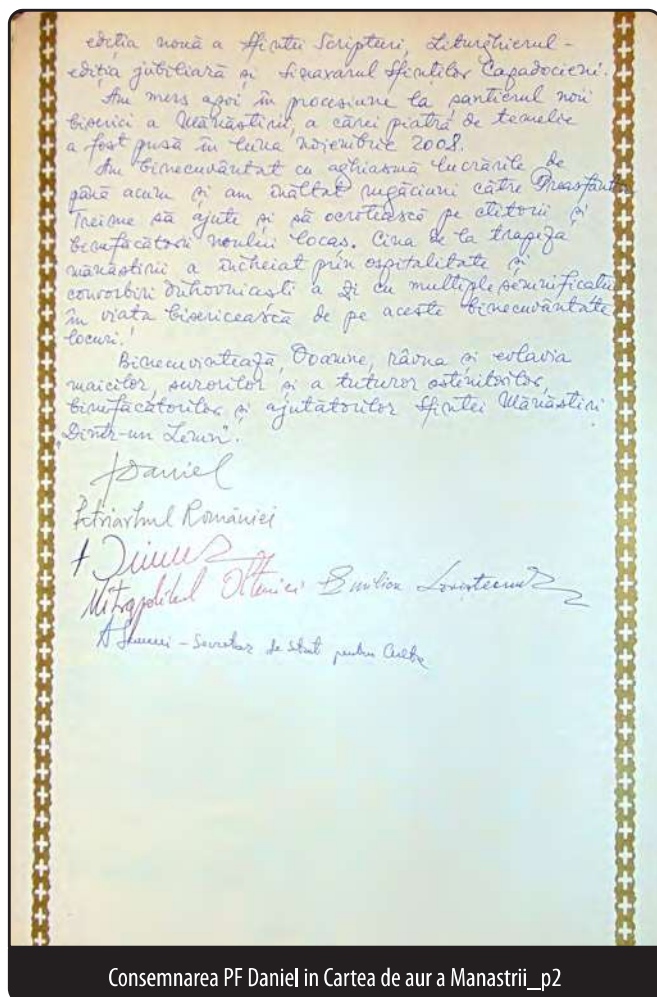

Consemnarea PF Daniel in Cartea de aur a Mănăstirii Dintr-un Lemn_p1

plăcut, atractiv și liniștitor. Realizarea spațiului ambiental a fost pus în discuția Consiliului economic și duhovnicesc pe 17 iulie 1994.

În anul 2007 meșteri maramureșeni au realizat noua poartă din lemn de stejar, amplasată la intrarea principală a Sfintei mănăstiri. Sălciile plângătoare puse prin grija generalului Paul Teodorescu, îmbătrânite, au fost scoase și plantate noi sălcii. S-au făcut parcuri și s-au pus bănci în parc pentru odihna pelerinilor. Cu purtarea de grijă a Înaltpreasfințitului Varsanufie s-a realizat în prima incintă noul parc în anul 2014. Aleile au fost pietruite cu granit până la Biserica voievodală și apoi la bisericuța dintr-un lemn, inclusive în jurul bisericii noi. De la intrare către clopotniță s-au pus 24 coloane, care susțin în vârf ghivece de flori, iar între ele s-au plantat arbuști. În mijlocul aleii străjuită de coloane s-a construit fântâna rotundă, care are așezată la mijloc Crucea brâncovenească.

În parcul mănăstirii ca semn al revenirii aviatorilor și marinarilor s-au amplasat în zona rotondei, în anul 2009, Monumentul închinat aviatorilor, iar alături cel al marinarilor. Înainte a a intra în prima incintă a mănăstirii, pelerinii se opresc și admiră monumentele celor două categorii de forță ale Armatei României și înțeleg conlucrarea cu Sfânta mănăstire, datorată generalului

Consemnarea PF Daniel în Cartea de aur a Mănăstirii_p2

Paul Teodorescu, ctitor, căruia i se datorează transformarea lăcașului în 1939 în loc de închinare și pomenire a aviatorilor și marinarilor.

Maica stareță a sprijinit demersurile pentru amplasarea monumentelor mărturii ale rolului special, pe care îl are Mănăstirea Dintr-un Lemn în conlucrarea Bisericii Ortodoxe cu Armata României. Tot aici, între cele două monumente, în anul 2019, la împlinirea a 80 de ani de când Sfânta mănăstire a primit statut de lăcaș al aviatorilor și marinarilor s-a dezvelit în prezența Înaltpreasfințitului Varsanufie și a unor personalități din Armata României, din instituții de învățământ superior și cercetare, o placă evocatoare.

Nu putem să nu relevăm sprijinul acordat nouă și colaboratorilor de către maica stareță și ierarhii Arhiepiscopiei Râmnicului, începând cu anul 2011, în realizarea proiectului cultural-științific menit să readucă în atenție personalitatea generalului Paul Teodorescu. Mărturisirea pe care maica stareță ne-a făcut-o că sufletul generalului așteaptă și-și dorește să fie cunoscut a fost momentul care ne-a determinat să propunem organizarea unei manifestări științifice anuale dedicate generalului Paul Teodorescu.

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Gherasim și ulterior a Înaltpreasfințitului Varsanufie, Centrul de

Cercetare a Conlucrării Bisericii Ortodoxe cu Armata României „General Paul Teodorescu”, cu sediul la Mănăstirea Dintr-un Lemn s-a înființat și organizează an de an Simpozionul Național „Biserica și Armata, tradițiile conlucrării” și editează periodicul „Misiunea” sub egida Academiei Oamenilor de Știință din România și Arhiepiscopia Râmnicului.

Sfânta mănăstire a devenit important și căutat lăcaș de protocol, unde șefi de stat, personalități cunoscute, și-l amintim aici pe Prințul Charles, moștenitorul tronului Regatului Unit al Marii Britanii, înalți ierarhi ai Bisericii Ortodoxe a României, au poposit. Relevante sunt scrisorile Preafericitului Teoctist și ale Prefericitului Daniel, Patriarhii Bisericii Ortodoxe Române, adresate Mănăstirii Dintr-un Lemn.

Prezentarea principalelor realizări pe care maica stareță Emanuela Oprea le-a adunat în cei 40 de ani de stăreție, comparativ cu perioadele anterioare, sunt indubitabil cele mai importante din întreaga istorie a Sfântului lăcaș. Modernizarea, noile construcții, ctitorirea noii biserici, viața monahală fără cusur, activitățile științifice și ceremonialele militare au așezat Mănăstirea Dintr-un Lemn în Sfânt lăcaș cu rol unic în Biserica Ortodoxă din România.

Desigur că nu a fost ușor, multe ispite au trebuit depășite de către maica stareță Emanuela Oprea. Credința nestrămutată în puterea ocrotitoare a Maicii Domnului, rugăciunile zilnice, deschiderea spre creativitate, viziunea managerială asupra împlinirii proiectelor, capacitatea de mobilizare a surselor sunt, credem, trăsăturile principale, care caracterizează stăreția maicii Emanuela Oprea.

Am ținut să avem și o voce din soborul maicilor. La rugămintea noastră maica T (ne-a rugat să nu îi scriem numele) a acceptat să creioneze personalitatea maicii starețe Emanuela Oprea: „Maica stareță a îmbinat în chip armonios latura duhovnicească și cea administrativă. A acordat o atenție deosebită deopotrivă bisericii exterioare, cât și celei interioare, din sufletul maicilor. Este bună, poate prea bună și îngăduitoare.

Hărnicia și înțelepciunea, tenacitatea și pragmatismul au ajutat-o să întrețină de-a lungul a patru decenii întregul ansamblu monahal, cu biserică, dependențe, resurse pentru existența acesteia, dar mai ales personalul monahal.

Are o statornică și neobosită râvnă pentru Biserică, fiind iubitoare de pravilă și de slujbele bisericești. Sfinția ei îndeamnă mereu ca Biserica să fie prioritatea. Maica stareță are un dar aparte, și anume acela al primirii de pelerini, pe care cultivându-l neîncetat l-a imitat pe Dumnezeu. Neobosită lucrătoare în voia Domnului, maica stareță este un model de slujire și desăvârșire

către Împărăția Cerurilor”.

În ce ne privește, cu plecăciune aducem slavă Maicii Domnului că mi-a îndreptat pașii în 2010 spre Mănăstirea Dintr-un Lemn. Aici am avut onorantul privilegiu să o cunosc pe Preacuvioasa maică stareță stavroforă Emanuela Oprea. Mărturisesc că între personalitățile pe care le-am cunoscut până în prezent Maica Stareță Emanuela Oprea ocupă un loc aparte, pentru că este o ființă cu totul și cu totul specială, o persoană unică.

Discuțiile pe care le-am purtat cu Sfinția Sa mi-au relevat că menirea pe care și-a asumat-o în această viață este slujirea Maicii Domnului, a lui Iisus Hristos și Dumnezeu și jertfirea pentru Mănăstirea Dintr-un Lemn. Îi mulțumesc că m-a acceptat, că m-a apropiat de credință, că mi-a permis să înțeleg cum „*funcționează stupul fără trântori*”, cum îmi place să numesc obștea Sfântei mănăstiri.

Mă înclin în fața Sfinției Sale, pentru că m-a stimulat să „*ctitoresc*” o nouă ediție a monografiei Mănăstirii Dintr-un Lemn, pentru a o face mai bine cunoscută în țară și străinătate.

La împlinirea celor 40 de ani de frumoase și

minunate roade pe care le-ați strâns, dăruindu-vă cu totul Sfintei mănăstiri, Vă rugăm, cu respect, să primiți din partea tuturor colaboratorilor Centrului de Cercetare a Conlucrării Bisericii Ortodoxe cu Armata României „General Paul Teodorescu” și a redacției revistei „Misiunea” urările noastre sincere de sănătate, să purtați și în anii viitori timona Sfintei mănăstiri spre noi împliniri deosebite, împreună cu soborul și toți cei care iubesc Mănăstirea Dintr-un Lemn.

LA MULȚI ANI!

ABBESS EMANUELA OPREA – 40 YEARS OF RELIGIOUS SERVICE AT DINTR-UN LEMN MONASTERY

Abstract: This article presents an overview of the achievements of Emanuela Oprea, abbess of Dintr-un Lemn Monastery on the occasion of the 40th celebration of her management of the Holy monastery.

Keywords: abbess, monastery, Emanuela Oprea, icon.

NOTE

[1] Membru corespondent al Academiei Oamenilor de Știință din România

[2] Maica Stareță Stavroforă, Emanuela Oprea, *Părintele Arsenie Papacioc, duhovnic al Mănăstirii Dintr-un Lemn*, în „Misiunea”, anul V, nr. 1 (5), 2018, p. 85-86.

[3] *Ibidem*, p. 88.

[4] *Ibidem*, p. 88-89.

[5] Valentin Ciorbea, *Mănăstirea Dintr-un Lemn, un complex monahal unic în România. Dintr-un Lemn monastery a unique monastic complex in Romania Historical Monograph*, Editura Academiei Oamenilor de Știință din România, București, 2020, p. 67-68.

[6] *Ibidem*.

[7] *Ibidem*.